

LR Susisiekimo ministerijai
Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

2021-12-23

SIUNČIAMA EL. PAŠTU: sumin@sumin.lt; rrt@rrt.lt

DĖL LR SUSISIEKIMO MINISTERIJOS PASIŪLYMO

Mes, žemiau pasirašę elektroninių ryšių operatoriai, teikiame savo poziciją dėl Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų sąlygų aprašo pakeitimo projekto (toliau – Projektas) viešosios konsultacijos (pabaiga 2021-12-15) metu pateikto Susisiekimo ministerijos (toliau – „Ministerija“) pasiūlymo Projektui.

Ministerija siūlo papildyti Projektą nuostata, numatančia, kad leidimų turėtojai ne vėliau kaip nuo 2023 m. sausio 1 d. privalo užtikrinti galutinių paslaugų gavėjų teisę viešąsias elektroninių ryšių paslaugas gauti galiniais įrenginiais su integruotais abonentų identifikavimo moduliais ir teisę pakeisti viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėją, pagal Elektroninių ryšių įstatymo 40 straipsnio 9 dalies nuostatas išlaikant ryšio numerį (kai toks yra), tačiau nekeičiant abonentų identifikavimo modulio galiniame įrenginyje ir be fizinės prieigos prie galinio įrenginio (toliau – eSIM).

Ministerijos siūlymas pažodžiui pakartoja Elektroninių ryšių įstatymo 40 straipsnio 16 dalį, todėl nelabai suprantami Ministerijos siūlymo motyvai – kodėl įstatymo nuostata, kuri bus privaloma visiems viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams, nepriklausomai nuo jų turimų radijo dažnių, turėtų būti specifiskai pakartota Projekte ir taikoma tik būsimiems aukciono dalyviams (nesilaikant nediskriminavimo principo).

Aukciono suteikti teisę naudoti elektroninių ryšių išteklius taisyklių 20 punkte yra numatyta kokia informacija turi būti įtraukta į numatomo vykdyti aukciono aprašą (20.1-20.14 punktai). Aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz radijo dažnių juostų sąlygų aprašo 1 punktą numato, kad aprašas nustato aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 713–733 MHz ir 768–788 MHz suporuotos radijo dažnių juostos vykdymo procedūras, pradinės kainos už teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) dydį, aukciono dalyvių kvalifikacinius reikalavimus, radijo dažnių (kanalų) paskirtį ir pagrindines naudojimo sąlygas, kitas aukciono vykdymo sąlygas. Akivaizdu, kad aprašu siekiama reguliuoti pagrindines aukciono vykdymo procedūras bei nustatyti tam tikrus reikalavimus tiesiogiai susijusius su radijo dažnių naudojimu. Abejotina ar aukciono aprašu galėtų būti nustatomi reikalavimai, kurie nėra tiesiogiai susiję su radijo dažnių naudojimu.

Pasiūlyme be kita ko nurodyta, kad UAB „Ernst & Young Baltic“ atliktoje studijoje „Integruotų abonentų identifikavimo modulių (eSIM) naudojimo skatinimo Lietuvoje modelis“ identifikuota reikšminga rizika dėl Elektroninių ryšių įstatymo 40 straipsnio 16 dalies nuostatų savalaikio įgyvendinimo, kuriai suvaldyti reikalingos papildomos savalaikį įgyvendinimą skatinančios teisinio poveikio priemonės.

Iš Ministerijos pateikto pasiūlymo susidaro įspūdis, kad, Ministerijos nuomone, Elektroninių ryšių įstatymo 40 straipsnio 16 dalies nuostatos nebus įgyvendintos laiku ir dėl to reikalinga taikyti administracinio poveikio priemones (pvz. radijo dažnių atėmimas, kai nesilaikoma radijo dažnių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų). Operatoriai yra ne kartą akcentavę Studijos rengimo metu, kad tokio masto projektas kaip eSIM funkcionalumo įdiegimas numatoma apimtimi reikalauja itin kruopštaus pasiruošimo ir techninio įgyvendinimo, kuriam reikalingas adekvatus laiko tarpas, ypač atsižvelgiant į tarptautinės praktikos nebuvimą, standartų klausimus, Europos elektroninių ryšių kodekso perkėlimo reikalavimų įgyvendinimą ir kitus jau minėtus aspektus.

Pažymėtina, kad didžioji dalis eSIM funkcionalumo techninio įgyvendinimo paslaugų būtų perkama iš IT paslaugas teikiančių įmonių. Studijos rengimo metu operatoriai ne kartą prašė Studijos rengėjų atlikti IT paslaugas teikiančių įmonių apklausą per kokį terminą jos galėtų įgyvendinti numatomą eSIM projektą, tačiau aiškaus atsakymo nebuvo gauta. Pažymėtina, kad 2015 m. keičiant numerio perkėlimo paslaugos teikėją iš UAB „Mano numeris“ į VšĮ „Numerio perkėlimas“ Ryšių reguliavimo tarnyba buvo numaciusi 9 mėnesių terminą per kurį turėjo būti įvykdyta sklaidi telefono numerių duomenų bazės migracija iš vieno paslaugų teikėjo į kitą. Vertinant techninį projekto sudėtingumą, pastarasis projektas buvo gerokai paprastesnis, lyginant su numatomu eSIM funkcionalumo įdiegimu, o 9 mėnesių terminas buvo skirtas vien techniniam jo įgyvendinimui.

Situaciją sunkina ir tai, kad šiuo metu Elektroninių ryšių įstatymo 40 straipsnio 16 dalies nuostatų įgyvendinimui nėra pateikti ir viešųjų konsultacijų metu išdiskutuoti poįstatyminiai teisės aktai, kas leistų operatoriams konstruktyviai planuoti reikalavimų įgyvendinimą bei, atsižvelgiant į reikalavimų apimtį, spręsti dėl dalyvavimo aukcione sąlygų. Manome, kad Elektroninių ryšių įstatymo 40 straipsnio 16 dalies nuostatų įgyvendinimui neturėtų būti numatomos papildomos teisinio poveikio priemonės, ypač aukciono sąlygų kontekste.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siūlome Ryšių reguliavimo tarnybai nepritari Ministerijos pasiūlymui.

Ryšių reguliavimo tarnyba 2021-12-22 įtraukė Ministerijos pasiūlymą į Projektą paskelbė pakartotinę viešąją konsultaciją. Operatoriai įvertins pateiktą medžiagą ir pateiks savo pozicijas dėl naujo Projekto iki 2022-01-05.

UAB „Bitė Lietuva“ generalinis direktorius

Pranas Kuisys

UAB „Tele2“ Strategijos ir plėtros direktorius

Tadas Bukauskas

Telia Lietuva, AB Teisės ir korporatyvinių reikalų vadovė

Daiva Kasperavičienė